

Edvard Thomsens Vej 14
2300 København S
Telefon
Fax 7221 8888

www.trafikstyrelsen.dk

Notat
Initialer: CATE
Dato 4. marts 2013

Tilsyn på Metro Cityringens byggepladser – varsling mv.

Trafikstyrelsen er både sikkerhedsmyndighed og bygningsmyndighed i forhold til byggeriet af Metro Cityringen, jf. § 15 i lov om en Cityring¹. Trafikstyrelsen kan derfor både foretage tilsyn/ kontrolbesøg på områder, hvor lov om jernbane² finder anvendelse samt på områder, hvor loven ikke finder anvendelse. Tilsynet med jernbanedelen er reguleret i lov om jernbane, hvorimod tilsynet der foregår på Metro Cityringens byggepladser falder ind under lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter³.

Nedenfor redegøres for hvad der gælder, når Trafikstyrelsen fører tilsyn på Metro Cityringens byggepladser.

1. Retssikkerhedslovens regler om tilsyn

Lovens kapitel 2 og 3 beskriver fremgangsmåden mv., herunder varsling, ved gennemførelse af tilsyn (i loven benævnt tvangsindgreb).

Retssikkerhedslovens kapitel 2

Ved tilsyn på *bygninger og faste konstruktioner* samt ved undersøgelse eller beslaglæggelse af andre breve og andre papirer finder lovens kap. 2 (§§2-8) om fremgangsmåden ved gennemførelse af tvangsindgreb samt lovens kap. 3 (§9) om forholdet til strafferetsplejen anvendelse jf. retssikkerhedslovens § 1, stk. 1.

Dette betyder:

¹ jf. Lovbekendtgørelse nr. 551 af 6. juni 2007 om en Cityring.

² Lovbekendtgørelse nr. 1249 af 11. november 2011 om jernbane.

³ Lov nr. 442 af 9. juni 2004, herefter retssikkerhedsloven.

- at der som udgangspunkt stilles krav om forudgående varsling af tilsynet
- at forvaltningslovens⁴ regler om inhabilitet, vejledning og repræsentation, partens ret til aktindsigt, begrundelse og klagevejledning finder anvendelse
- at der bl.a. stilles krav om at indgrebet skal være rimeligt i forhold til indgrebets formål
- at indgrebet skal ske så skånsomt som muligt

Retssikkerhedslovens kapitel 3

Ved tilsyn i form af *undersøgelse af andre lokaliteter*, f.eks. udendørs lokaliteter som byggepladser, ved undersøgelse eller beslaglæggelse af andre genstande samt ved eftersyn eller anden undersøgelse af personer finder lovens kap. 3 (§ 9) anvendelse jf. lovens § 1. stk. 2⁵. Dette betyder:

- at såfremt en virksomhed med rimelig grund *mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse*, kan et tvangsindgreb overfor den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, som udgangspunkt kun gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om strafferetspleje jf. lovens § 9, stk. 1. Dvs. politiet skal inddrages, og det er dem, der har beføjelser i en sådan situation.
- at såfremt indgrebet gennemføres med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål, der ikke vedrører fastsættelse af straf, kan et tvangsindgreb dog gennemføres, uden benyttelse af reglerne i retsplejeloven om strafferetspleje jf. lovens § 9, stk. 2.

Ved undersøgelse af en *udendørs lokalitet* hvor undersøgelsen alene tilsigter en besigtigelse af den pågældende udendørs lokalitet, f.eks. en byggeplads, og hvor undersøgelsen hverken vedrører en fast lokalitet, breve og andre papirer, andre genstande, brud på meddelelesholdigheden eller eftersyn eller undersøgelse af personer, er det ud fra en snæver fortolkning alene lovens kap. 3, der finder anvendelse. Justitsministeriet har bekræftet denne fortolkning⁶.

⁴ jf. Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012, §§ 3-10, 12-18 og 22-26.

⁵ Det er dog vigtigt at påpege, at enhver myndighedstilstedeværelse på en udendørs lokalitet ikke udgør et tvangsindgreb; afgørende er, at er tale om *en undersøgelse* efter ordlyden af § 1 jf. den kommenterede retssikkerhedslov, 2005, s. 31

⁶ Justitsministeriet har dog taget forbehold for, at der i Retssikkerhedskommissions betænkning nr. 1428 fra 2003, måtte være grundlag for en anden fortolkning.

Ud fra et retssikkerhedsmæssigt hensyn vurderes det dog fornuftigt ligeledes at anvende reglerne i lovens kap. 2. Dette bygger på en opfattelse af, at det anses naturligt, at der ved ethvert tvangsindgreb bør tages hensyn til regler vedrørende proportionalitet, forudgående varsling, krav om forevisning af legitimation, samt at indgrebet skal foretages så skånsomt som muligt. Hertil kommer forvaltningslovens regler om inhabilitet, vejledning og repræsentation, partens ret til aktindsigt, begrundelse og klagevejledning.

Sammenfattende kan det konkluderes, at en myndighed ved tilsyn på en byggeplads, hvor tilsynet alene tilsigter en besigtigelse, ikke er forpligtet til at følge reglerne om forudgående varsling mv. fastsat i retssikkerhedslovens kap. 2 men alene er underlagt reglerne fastsat i lovens kap. 3.

2. Praksis på Metro Cityringen

På baggrund af ovenstående er det styrelsens vurdering, at styrelsen ikke er forpligtet til at følge reglerne om forudgående varsling mv. fastsat i retssikkerhedslovens kap. 2 ved tilsyn på Metro Cityringens byggepladser, men at styrelsen alene er underlagt reglerne fastsat i lovens kap. 3.

Dette er under forudsætning af, at tilsynet på Metro Cityringens byggepladser alene tilsigter en besigtigelse af den pågældende lokalitet.

Trafikstyrelsens praksis for tilsyn på Metro Cityringens byggepladser er både underlagt reglerne i kap. 2 og kap. 3, da dette ses i overensstemmelse med princippet om god forvaltningsskik.

Dette betyder, at der forudgående for styrelsens tilsyn som udgangspunkt skal varsles herom senest 14 dage forinden tilsynet finder sted jf. retssikkerhedsloven § 5, stk. 1 og 2. Som oftest varsler styrelsen byggepladstilsyn 1-3 dage forud for tilsynets gennemførelse. Denne praksis er valgt, da det er styrelsens vurdering, at formålet med tilsynets gennemførelse vil forspildes, hvis forudgående varsling blev gennemført jf. retssikkerhedslovens § 5, stk. 4.

Såfremt tilsynet gennemføres uden forudgående varsling skal der gives en skriftlig meddelelse om gennemførelsen af tilsynet senest samtidig med, at tilsynet gennemføres. Denne skriftlige meddelelse skal indeholde en række oplysninger samt en begrundelse for fravigelsen jf. retssikkerhedslovens § 5, stk. 6.